

INFORMACIJA
o polaznim osnovama za pregovore za zaključivanje Ugovora o zajmu sa
Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj - IBRD za potrebe finansiranja Projekta
razvoja ribarstva i poljoprivredno-prehrambenog sektora otpornog na klimatske
promjene (Climate Resilient Fisheries and Agrifood Sector Development Project-
CRFASD), u iznosu do 33,00 miliona eura

Opis projekta

U skladu sa petogodišnjim Partnerskim okvirom za saradnju između Crne Gore i Svjetske banke, a koji je odobren u septembru 2024. godine, Ministarstvo finansija je, u novembru 2024. godine, na inicijativu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV) uputilo Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj (IBRD) pismo namjere za odobravanje finansiranja projekta iz oblasti razvoja ribarstva i poljoprivredno prehrambenog sektora. Nakon što je IBRD prihvatio inicijativu Ministarstva finansija, pristupilo se konačnom definisanju projekta, kako u pogledu opsega aktivnosti, tako i u podgledu potrebnih finansijskih sredstava.

Ključni cilj projekta je jačanje javnih institucija Crne Gore u sektoru ribarstva i poljoprivredno-prehrambenom sektoru da bi se postiglo kvalitetnije pružanje usluga i povećala spremnost za pristupanje EU.

Imajući u vidu da je riječ o projektu koji predstavlja svojevrsni nastavak projekata MIDAS 1 i MIDAS 2, dizajn novog projekta je usklađen i nadovezuje se na postignuća pomenuta dva projekta, te će pružiti podršku Crnoj Gori u procesu pristupnih pregovora sa Evropskom unijom kroz jačanje kapaciteta javnih institucija za potrebe pristupanja EU i pomoći zemlji u ispunjavanju preostalih završnih mjerila za poglavlja pravne tekovine EU – 11 (Poljoprivreda i ruralni razvoj), 12 (Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor) i 13 (Ribarstvo).

Ekspertska tim Svjetske banke i predstavnici MPŠV su, tokom 2025. godine, radili na definisanju ključnih aktivnosti i procjeni potrebnih finansijskih sredstava za finansiranje predmetnog projekta. U skladu sa tim, definisan je projekat pod nazivom „Projekat razvoja ribarstva i poljoprivredno-prehrambenog sektora otpornog na klimatske promjene“ (Climate Resilient Fisheries and Agrifood Sector Development Project- CRFASD), ukupne vrijednosti od 33,00 mil. €, koji će se sastojati od sledećih komponenti:

Komponenta 1: Razvoj ribarstva i institucionalna spremnost u sklopu procesa pristupanja EU za poglavlje 13, čija je **procijenjena vrijednost 15,22 mil. €**, a koja će obuhvatiti:

- Razvoj infrastrukture za ribarstvo koja je otporna na klimatske promjene kroz (a) izgradnju ribarske luke na Rtu Đeran – Velika plaža (Opština Ulcinj); (b) Povećanje kapaciteta ribara za stvaranje dodatne vrijednosti i pristup tržištu.
- Snaženje kapaciteta Direktorata za ribarstvo radi usklađenosti sa mjerodavnim EU regulativama kroz (a) Jačanje upravljanja ribarstvom radi usklađenosti sa

Zajedničkom ribarskom politikom (ZRP); (b) pružanje strateške podrške za poboljšanje funkcionisanja Direktorata za ribarstvo.

Komponenta 2: Institucionalna spremnost za ispunjavanje uslova za pristupanje EU iz poglavlja 11 i 12, čija je **procijenjena vrijednost 16,65 mil. €**, a koja će obuhvatiti:

- Podršku uspostavljanju/funkcionisanju Agencije za plaćanja kroz (a) (re)konstrukciju regionalnih kancelarija Agencije za plaćanja u Nikšiću i Baru; (b) nabavku kancelarijskog namještaja i opreme (robe) za regionalne kancelarije Agencije za plaćanja; (c) dalju nadogradnju Integrisanog sistema za administraciju i kontrolu (IACS); (d) razvoj regulatornog okvira i strateških dokumenata za uloge i odgovornosti Agencije za plaćanje; (e) izgradnju kapaciteta zaposlenih u MPŠV i Agencije za plaćanje; (f) razvoja/sprovođenje Plana implementacije za uspostavljanje Agencije za plaćanja i IACS-a koji je pripremila Agencija za plaćanje.
- Uspostavljanje sistema upravljanja i bezbjednog zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog porijekla (ABP) kroz (a) izgradnju objekta za ABP u Nikšiću, (b) nabavku kancelarijske informaciono-komunikacione tehnološke opreme, kancelarijske opreme i namještaja, kao i specijalizovanih vozila; (c) izgradnju kapaciteta zaposlenih Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (UBH).

Komponenta 3: Upravljanje Projektom, čija je **procijenjena vrijednost 1,05 mil. €**, a koja se odnosi na:

Sprovođenje upravljanja Projektom i koordinaciju, što uključuje: (a) pružanje podrške u radu Tima za upravljanje projektom (PMT); (b) obezbjeđivanje usklađenosti sa Okvirom upravljanja sa životnom sredinom i društvom (ESF) i usklađenost sa fiducijarnim aspektima, sprovođenja monitoringa i evaluacije (M&E) i revizija, uspostavljanje mehanizma za odgovornost i pritužbe; i (b) aktivnosti obuke i učenja.

Kreditni aranžman za potrebe Projekta

Finansiranje projekta planirano je kroz kreditni aranžman sa IBRD-om, vrijednim 33,00 miliona eura.

Pravni osnov za zaključivanje predmetnog kreditnog aranžmana predstavlja Zakon o budžetu Crne Gore za 2025. godinu i Odluka o zaduživanju Crne Gore za 2025. godinu ("Sl. list CG", br. 11/2025) gdje je predviđeno je da se Država, za potrebe finansiranja projekata, između ostalog, može zadužiti i kroz kreditni aranžman sa Svjetskom bankom za potrebe finansiranja projekta za razvoj sektora poljoprivrede, ribarstva, bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnih poslova u iznosu do 33,00 mil. €. Tokom definisanja opsega projekta, u 2025. godini utvrđene su prethodno opisane komponente projekta i definisan njegov konačan naziv.

U skladu sa opštim uslovima kreditiranja koje propisuje IBRD, kreditni aranžman predviđa varijabilnu kamatnu stopu koja se sastoji od šestomjesečnog EURIBOR-a, uvećanog za varijabilnu kamatnu maržu koja se kvartalno redefiniše, odnosno fiksira. Za kreditni aranžman sa rokom otplate od 15 godina i grejs periodom od 2 godine varijabilna kamatna marža na dan 01. jul 2025. godine iznosi 0,83%.

Dodatno, predviđena je jednokratna naknada za obradu kredita (tzv. front-end fee) u iznosu od 0,25% ukupne vrijednosti kredita, kao i naknada na nepovučena sredstva (commitment fee) u visini od 0,25% na iznos neiskorištenih sredstava u momentu obračuna. Obračun naknade na nepovučena sredstva počinje da teče 4 godine nakon potpisivanja Ugovora o zajmu.

Kada je riječ o otplati kredita, Ministarstvo finansija je, uvažavajući dinamiku otplate cjelokupnog portfolija duga predložilo period otplate od 15 godina, uključujući grejs period od 2 godine. Svi uslovi finansiranja, uključujući i konačan tekst ugovora, biće predmet definisanja i usaglašavanja tokom zvaničnih pregovora.

IBRD je, 20. oktobra 2025. godine, uputila Crnoj Gori zvanični poziv za pregovore za navedeni projekat, koji su zakazani za ponedjeljak, 27. oktobra 2025. godine. Istovremeno, IBRD je dostavio paket dokumentacije koja sadrži Nacrt Dokumenta o ocjeni projekta (PAD), Nacrt Ugovora o zajmu, kao i drugu potrebnu dokumentaciju koja će biti razmotrena i usaglašena tokom procesa pregovora.

Za potrebe ovih pregovora biće formiran pregovarački tim Crne Gore, koji će činiti predstavnici Ministarstva finansija i MPŠV u sledećem sastavu:

Predstavnici Ministarstva finansija:

- **mr Milica Adžić**, Državna sekretarka, šef delegacije za pregovore
- **Andrijana Ulić Rajović**, generalna direktorica Direktorata za javni dug, član delegacije;
- **mr Katarina Živković**, načelnica Direkcije za zaduživanje, upravljanje dugom i odnose sa inostranstvom, član delegacije;
- **Bojana Boljević**, samostalna svajetnica I u Direkcije za zaduživanje, upravljanje dugom i odnose sa inostranstvom, član delegacije

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

- **Krsto Rađenović** – državni sekretar, član delegacije;
- **Marko Radonjić** – direktor Direktorata za plaćanja, član delegacije;
- **Katarina Buzanović** – direktorica Direktorata za ribarstvo, član delegacije;
- **Vladimir Đaković** – direktor Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, član delegacije.

Ministarstvo finansija će nakon sprovedenih pregovora informisati Vladu o rezultatima pregovora i dostaviti na razmatranje i saglasnost konačnu verziju Ugovora o zajmu.